

דברי תורה

פרשת שמיני תשפ"ה

גליון תצ

פרנס החודש

- לזכרון עולם בהיכל ה' -

נתנדב לעילוי ולזכר נשמת הרב החסיד המפורסם איש חמדות רחום ומוקד רבנים, ואדמו"ר נפ"ק צורבא מדרבנן כש"ת

הרה"ח ר' **צבי אלימלך ב"ר חיים יצחק**

אייזיק פרידמאן ז"ל

נלב"ע ביום ערב פסח תש"פ לפ"ק

מחשבו מתפללי וממקורבי רבינו זצוק"ל קרוב ליוכל שנים

נתנדב ע"י משפחתו הרוממה שיחיו

יהי רצון שיהי למליון טוב בעד המשפחה הקדוה ובעד כל ירדיו ומכיריו, ויזכו להמשך ברכיו המפוארים, עדי נטח לביאת משיח צדקנו בב"א

דבר הכתבים

דברי תורה • תשובות • בירורי הלכה • מכתבים • הסכמות • המלצות

שונתבו ונרשמו בכתי"ק

של כ"ק רבינו הגאב"ד זצוק"ל

• קג •

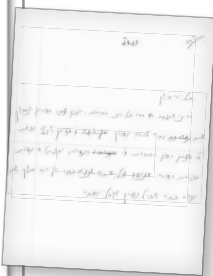
רשימת כת"י על המשכת הארת

חג הפסח לכל ימי חיין

ב"ה

למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חיין (דברים טז, א).

היינו שבפסח האיר כל מיני האורות, ומכיון שכבר האיר, אף שנסתלק, שוב כבש להם הדרך שיוכלו לעשות ע"י עצמן הענין ההארות ע"י המצוות [שההארות שהאירו בעת שהזכירו יציאת מצרים, והיינו בפסח, יאירו עוד עד עולם כל ימי חיין], ובפרט ע"י מצות ספירת העומר. וכונדע שכל דבר שנעשה כבר, אף אם יסתלק נעשה כבר שביל ודרך לקבל הדבר.

פרנס השבוע

- ברכת מזל טוב -

לכבוד ידידיו הנכבד

מוה"ר **שמעון עוזר קאפף** הי"ו

משמש ביהמ"ד מראה יחזקאל

לרגל הולדת בתו למז"ט

יהי שיוזב לנדה לתורה ולחופה ולמעש"ט מותר הרחבת הדעת ונחת רדקושה, אמן
חאב"ק: אהרליי ווארש בי"א 9 ק"ק אהרליי אהרליי

נא שלא לעיין בהגליון בשעת התפלה

וקריאת התורה וחזרת הש"ץ כמבואר בשו"ע

דבר תורה

דברות קודש מאת כ"ק מרן רבינו הגאב"ד זצוק"ל

רעוא דרעווין פרשת שמיני תשע"ז

לברו, וביטול בלב הוא העיקר כדי שלא יעבור על כל יראה ובל ימצא כדאיתא בראשונים.

אותו יצה"ר של מינות יש להעביר גם אחר הפסח

וזאת היתה כל עבודותינו בימים הנעלים של ערבי פסחים לבדוק בחורין ובסדקין ולבער כל שאור שבעיסה וכל מחמצת הלב שלא יראה ולא ימצא בקרבינו שום דעות כוזבות של מינות ואפיקרסות רח"ל, וכל ז' ימים הקדושים של פסח זכינו להשכית כל חמץ מבתינו כמצות התורה הק'.

ואמנם כדי שלא יבוא האדם לכלל טעות לומר, שאחר שעברו ימי הפסח וכבר הותר לאכול חמץ, שוב הותרה הרצועה ויכול האדם לשוב אל חמצי הלב לילך אחר דעות הכוזבות ותעתועי היצה"ר רח"ל, לזה באתה התורה הק' בפרשינו 'ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו' וכדאמרו חז"ל: אמר להם משה ישראל 'אותו' יצר הרע העבירו מלבכם, רצ"ל אותו יצה"ר 'החמץ והשאור' של דעות כוזבות שבטלתם בליבכם והוזהרתם עליה בכל יראה ובל ימצא, איסור חמץ ויצה"ר זה גם עתה אחר הפסח עדיין באיסורו עומד, והחובה להזהר להמשיך ביטולו ולהעבירו מליבו תמיד לא ישובת, כי אז ניוכה ויראה עליכם כבוד ה'.

לפי דברינו נוכל לבאר תשובת בעל ההגדה בשאלת בן החכם מה העדות החוקים והמשפטים וכו' אף אתה אמור לו וכו', דכונת החכם לשאל ההנהגה בדרך התורה בכל החמצים דיצה"ר ושאר שבעיסה אחר עבור ימי הפסח זמן איסור חמץ, ובצדקת לבבו שואל האין יוכל להחזיק עצמו גם אחר ימי הפסח במצות התורה לבער כל חמירא וחמיעא שלא יראה ולא ימצא בו משהו חמץ במחשבת הלב, ועל זה עונה לו בעל ההגדה: אף אתה אמור לו כהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, רצ"ל שימשיך גם עתה אחר הפסח 'כהלכות הפסח' היינו ככל חומרות ימי הפסח עצמו שנוהר בו בכל יראה ובל ימצא, והוזהר בו בין במינו באין בשאינו מינו שנאסר החמץ במשהו, ויבער ויבטל ממחשבתו כל משהו יצה"ר שלא יחמץ את נפשו, שאין מפטירין אחר הפסח דאיסורים אלו אינם נפטרים אף אחר הפסח ואיסורו לעולם בעינו עומד.

הדיבקות והאמונה בחז"ל הוא השמירה כנגד היצה"ר

ועוד זאת נותן בעל ההגדה עצה נפלאה לבן החכם, שירבק מחשבתו באמונה טהורה בכל || המשך בעמ"ד

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו ויראה עליכם כבוד ה'. במדרש (ספרא פרשה א) אמר להם משה לישראל אותו יצר הרע העבירו מלבכם. ויש להבין מהו 'אותו' יצה"ר, על איזה יצה"ר הכתוב מדבר שאותו צריך להעביר מלבנו.

שאר שבעיסה כנגד חימוץ הלב בדעות כוזבות

עומדים אנו אחר ימי הפסח שעצל"ט, שבו נצטוונו לבער כל שאור וכל חמץ מבתינו, ובראב"ה כבר עמד על חומר איסור חמץ בפסח, שמצאנו בו חומרות שלא מצאנו בכל שאר איסורי תורה, כענין שאמרה תורה כל יראה ובל ימצא ושצריך ביעור ומצותו בשריפה, ובחז"ל נתנו הזהרות וחומרות רבות באיסור חמץ בפסח, ובספ"ק האריכו לבאר חומרת איסור חמץ בפסח, שהחמץ מרמז על יצה"ר הנקרא שאור שבעיסה, וע"כ החמירה בו תורה יותר משאר כל איסורים. ואמנם צריך פירוש לפירושם, מא"ש חמץ מכל שאר איסורים כגון נבלות וטרפות דגם עליהם נימא שקאי על היצה"ר, ויצריך להרחיקו ולבערו כמו החמץ, ומדוע דייקא על חמץ אמרו דמרמז על היצה"ר.

אלא הענין בזה הוא, דהנה מצאנו בלשון חז"ל שכינו את מי שנתפס רח"ל בדעות ומחשבות כוזבות היפך התורה בלשון 'נחמץ', שהחמץ את מוחו ונפשו בשאור שבעיסה, וחיונין שחמץ נקרא על מי שדעותיו מחמיצים במחשבות כפירה ומינות רח"ל, ולפי"ז י"ל דאף שגם שאר איסורי תורה מרמזין על היפך צד הקדושה, בכל זאת נתייחד החמץ שהוא מרמז על יצה"ר החמור ביותר, כנגד מי שהחמץ ונפל לדעות כוזבות של מינות ואפיקרסות שורש פורה ראש ולענה.

ומה"א טעמא חמירה בו תורה הרבה והזהירה בו בהזרה חמורה בכל יראה ובל ימצא בכל פרטיו ודיניו, שכל נקודה קטנה של מינות ואפיקרסות מחמץ את כל הלב והנשמה כולה רח"ל, וע"כ מצותו בשריפה שלא ישאר ממנו מאומה. וזהו גם מה שאמרו חז"ל (פסחים לא ע"ב) הבודק צריך שיבטל 'בלבו', כלומר אע"פ שכבר בדק היטב בחורין ובסדקין לבער כל שאור וחמץ היצה"ר, מ"מ התקינו חז"ל שגם יבטל בלבו החמץ, משום דהבידקה בחורין ובסדקין מועיל רק להוציא כל שאור וכל מחמצת שיכולים לגרום שיחמץ לבו של האדם, ואמנם אחר שניקה וביער כל החיצוניות שיכול להחמץ, צריך הוא לבטל 'מלבו' כל החמץ שנדבק בפנימיות מחשבתו בכל מיני מחשבות של מינות וכפירה דלא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, עד שיהא ליבו זך ונקי ומטוהר בלתי לה'

דבר התשובה

שו"ת בע"פ משלחנו של כ"ק מרן רבינו הגאב"ד זצוק"ל

תקסו. שאלה: הבעל מתפלל תפלת ליל שבת בשעה מוקדם, קודם השקיעה, אם האשה חייבת ג"כ להדליק נרות בשעה מוקדם.

תשובה: הבעל מקבל שבת בשעה שהוא מתפלל, והאשה מקבלת שבת בשעה שהיא מדלקת הנר, ואינם משעבדים כלל זה לזו או זו לזה, אלא דמי ליציאת השבת, שהאשה יכולה לברך ברכת המבדיל מיד, בשעה שהבעל עדיין מאריך בסעודה שלישית.

תקסח. שאלה: ילדים שמשחקים בכדור וכדו', ונפל לתוך אילנות, או עשבים, גבוהים ג' טפחים, אם מותר ליקחו משם.

תשובה: אסור. מיהו בילדים צעירים, והם הולכים מעצמם ליקחו משם, אין צריך למנעם.

ביאורים ובידורים מבני הגה"צ אבד"ק בית יחזקאל שליט"א

כל רגע בידם להבדיל ולעשות מלאכה, אין הקבלה מבוררת, ולעומת זאת ביחיד שאינו מקבל עליו ואינו רוצה להיות נגרר אחר הקהל, הוא מבדיל בתפלה ומתפלל תפלת חול, עושה דבר בפועל ג"כ, גלל כן אינו נגרר אחר רוב הקהל, והארכת בזה במקום אחר, ע"ד המנהג שהנשים מבערין האש, ובעליהן עדיין קדושת שבת עליהם ואוכלין סעודת שלישית ויבואר בקונטרס התשובות עכ"ד. וכן עמד בזה בתוספות שבת (שם סק"ח) עיי"ש, ולכאורה לפי זה אין ראיה כל כך ממה שנהגו ביציאת השבת, לדינא דעיולי שבת, אך נראה דכוונת מרן זצ"ל דכיון דהעיקר מה שיש לרדן להחמיר בזה, הוא מצד דאמרין דאשתו כגופו, ושהיא משועבדת לו, ודינה דכל מה שקיבל עליו הבעל עלי' לעשות ולנהוג, ועל זה הביא ראיה, דאם נימא דאשה כבעלה ממש, א"כ גם ביציאת שבת הו"ל להיות כן, והחילוק שמחלק השו"ע מובן בדין גרירת יחיד אחר הציבור, שהוא מדין דאזלינן בחר רובא, ובדין דהלך אחר הרוב מצינו דבעינן רוב מבורר, כהא דתוס' נדה (כ: ד"ה דאיכא), וכמו כן יש לחלק אם הרוב הוא רוב חזק דהוי ע"י מעשה, כדי לכפות המיעוט כדברי השו"ע, אבל אם באים לרדן מדין אשתו כגופו דטפלה אצלו, ועליה לנהוג כהבעל, אין סברא לחלק, אם הוי קבלתו מבוררת וע"י מעשה, ואם הוי ע"י מניעה, רק דעל האשה לעשות כדן בעלה, ואינו מדין גרירה אחר הרוב, ועל כן שפיר יש להביא ראיה מאפוקי שבתא, דעכ"ח ממה שנקטינן ביציאת השבת, דדינה נפרד מבעלה ולא אמרינן דתתבטל לגבי בעלה, א"כ הכי נמי לענין כניסת השבת לא אמרינן בזה דתתבטל לגבי בעלה.

וראיתי בתורת חיים (סק"ג) דעמד נמי בקושיית האחרונים, מאי שנא עיולי שבת מאפוקי שבת כנ"ל, וכתב וז"ל: ולענ"ד בודאי בדבר שצריך קבלה דהוא במעשה תפלה, שפיר אמרינן דהמיעוט נגרר אחר הרוב, וצריך לקבל חומרא מקום שהוא שם, אם הוא חומרא תמידית וכו', וכן נמי במוצ"ש אם יעשו הציבור תקנה, שאין להתפלל בביהכ"ס עד זמן ידוע, כדי להוסיף על הקודש למשל חצי שעה, אז בודאי גם המיעוט נגרר אחר הרוב, משום חומרת המקום שהוא שם, אבל אם אין מקבלים כלום רק מעצמם מתפללים מתי שירצו, מהכ"ח דמיעוט נגרר אחר הרוב, דהא אין מעשה במה שיהא נגרר וכו' ע"כ. ולפי סברתו בדין זה, מבואר נמי דלא נאמר רק במנהג הציבור, וכדין חומרי המקום שצריך לקבל, אבל בבעל לאשתו אינו מוכרח, וכבר הבאנו לעיל (הערה א) דכן סב"ל באמת, דאינה נגררת אחר בעלה, ולפי דבריו מובן נמי מה שכתבו כמה גדולי הוראה, [עיי' בשו"ת באר משה (שם), ובשו"ת שבט הלוי (שם) בשם האג"מ], דבימות הקיץ דהרבה [המשך בעמ' ג]

מיראה (ח"א סימן ק) בלומדת יראתך (אות רע"א), ושם הבאנו דבספר תורת חיים (סימן רס"ג סק"י) סבר נמי כן, דאינה נגררת עיי"ש, ועיי' להלן (הערה ב) דכן אתיא לפי ביאורו בדין זה, [ובשו"ת שבט הלוי (ח"ו סימן ל"ה) פשיטא ליה, דכמו דיחיד נגרר אחר ציבור, ה"נ אשתו כגופו ונגררת אחר בעלה, והכי נוטה בספר מקור חיים (להחרי", קיצור הלכות סעיף י"ז), וכן נראה דסב"ל בערוך השלחן (סעיף כ"ב) עיי"ש, ודעת מרן זצ"ל כדעת האחרונים דלא סברי כן, ואין האשה תלו' בזה בבעלה, ומצד חיוב הדלקת הנרות, דיש חיוב על הבעל, אף דאשתו מדלקת כשאצלו כבר שבת, מ"מ קיים בזה חיובו מה שאשתו מדלקת, דהעיקר הוא שיראה שיהא נר דלוק בביתו, ואינו מטעם שליוחות, וכמו שביארנו במקום אחר, וכיון שיש נר דלוק בביתו בשבת קיים חיובו, אף בחילוק זמנים דוק, וכן נקטו בעלי הוראה].

ב. ולא אמרינן בזה דאשתו כגופו ומשועבדת להבעל, וכיון שאצלו עדיין שבת, א"כ מחויבת להיות בזה כמותו, ה"נ לענין קבלת שבת אינה מחויבת להיות בזה כמותו. והנה כבר עמדו גדולי אחרונים, דמאי שנא אפוקי יומא, דאף אם רוב קהל דרכם לאחר במוצאי שבת, ומתפללין ערבית שעה אחת או ב' שעות בלילה, דהמנהג דאין היחיד ממתיך עד שיגמרו רוב הקהל תפלתם, ויכולים לעשות מלאכה מיד שהבדילו בעצמם, ולא אמרינן דהיחיד נגרר אחר רוב הציבור, וכמבואר בישועות יעקב (סימן רס"ג סק"ד) דבאמת כן המנהג וז"ל: שאלני אחד מחכמי הזמן וכו', וזאת אשר השבתי באמת שכן המנהג וכו', וטעם הדבר דדוקא בכניסה, שאז מה שהציבור מקבלים עליהם קדושת שבת מוקדם, הוא במעשה שמתפלל של שבת קודם הלילה וכדומה לזה, ומה שהיחיד אינו מקבל עליו הוא מניעות מעשה שאינו מתפלל עדיין של שבת, גלל כן מעשה הרוב עיקר והיחיד נגרר אחריהם, משא"כ במוצ"ש מה שרוב הציבור מאחרין הוא מניעות המעשה שאינן מתפללין של חול, וגם אינן מבדילין לא בתפלה ולא על היין, וא"כ אין כאן קבלה ע"י מעשה, וגם

א. וכדמשמע לשון המחבר (סימן רס"ג סעיף י"ב) דהיחיד נגרר אחר רוב הציבור, אבל אין האשה נגררת אחר בעלה. וכדייק בשו"ת מהר"י שטייף (סימן מ"ב), דאע"ג דאשה כבעלה לענין כמה דברים, מ"מ אינה נגררת לענין הדלקה, דרק אחר ציבור המתפללים יש דין דנגררים אחריהם, אבל לא ביחיד המקבל שבת, וא"כ לא שנא בזה, דאף דהאיש מקבל שבת, מ"מ אשתו אינה נגררת אחריו, והכי נמי יש לדייק, מהא דיו"ד (סימן קצ"ו, ברמ"א סעיף א) דכתב: יש אומרים אם התפללו הקהל ערבית, ועוד היום גדול, אינה יכולה לברוך אז וכו', מאחר דהקהל כבר עשו אותו לילה וכו' ע"כ. ומשמע פשוט דודאי איירי דגם הבעל התפלל עם הקהל כרגיל, ומ"מ הטעם מבואר, רק 'מאחר דהקהל עשו אותו לילה' אבל בהא דהאיש התפלל, דנימא דנגררת אחריו לא אמרינן דוק. והכי נמי בזה לענין קבלת שבת, רק אחר הקהל נגררין ולא אחר היחיד, וכן נקט בשו"ת באר משה (ח"ב סימן ט"ו ולהלן), ועיי' במה שכתבנו בשו"ת תשובה

מערכת דבר יחזקאל

וועד להוצאת ספרי כ"ק רבינו הגאב"ד קארלסבורג זצוק"ל

בעזרתיה

נחמו נחמו יאמר אליהם

תנחומיו ישעשעו נפש רב האי גאון ורד"ק, נהרא נפישא, חריף ובקי טובא בחרי הוראה והלכה, עיניו כיונים, על אפיקי פוסקים, חסי ונקיר הרים. דבריו לעיני קלורין, יושב על מדיו, לשפוט את העם משפט דקד במושיקו. מגדולי הוראה בקרב עם סגולה. רב וגדול חילו באוריות, וידו רב לו בבירור וליבון שמעו תאמרו והלכתי. בבית חכמים נבונה, מעלה מרגיעה דלית כי טימא. עד שהדברים מחוררין כשמלה, מאיר עיני חכמים, דולה ומשקה מותרות רבותיו יע' לאתריהם חכמי יבוסים מחוכמים. כשלחן הערוך לפני התלמידים, ממוקד ופאר תלמידיו ובינו הגדול הגאב"ד זצוק"ל, ויהי ידיו אמונה לעמוד למינו בהעמדת הוראה לישראל, חביב ונערץ עליו כל ימיו, וסמך ידיו עליו לעמוד לשרת בקודש.

כש"ת הגאון הצדיק המפורסם

רבי יצחק שטייץ שליט"א

גאב"ד פאלטישען ואב"ד ביד"צ אבני שיש

כ"ק הגה"צ גאב"ד פאלטישען זצלה"ה

אשר שבק חיים לכל חי ונתבקש לשיבה של מעלה לראובן רב ישראל ביום שביעי של פסח דהאי שנתא

הקב"ה ישלח לו תנחומיו בכפליים, לתנחו ולתנחם ביה ישראל בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, לא ישמע עוד שוד ושבב בגבולו ולא יוסיף לזאבה עוד עד עולם, וישלח עזרו מקודש שיזכה להמשיך בעבודת הקודש, להוסיף אומץ וכן בהרצת התורה והוראה, ולהנציח למשמרת עולמים תורתן של אבות, מתוך טננות הנפש והרחבת הדעת, עדי יקצו וירגנו שוכני עפר בביאת מלכא משיחא במהרה דידן אריא.

החומתים ביגון ואנחה ומתפתחת בצערו
חברי מערכת "דבר יחזקאל"

דבר הלכה

פסקי הלכה למעשה מלוקטים מכל ספרי דבי רב כ"ק מרן רבינו זצ"ל

ולישן קודם שמקיים מצות ספירת העומר^א.

דיני ספירת העומר

מצות ספירת העומר כשומע מפי אחר

א. הכל חייבין לספור ספירת העומר^א. ויכול לצאת יד"ח כשומע הספירה מפי חברו, מדין שומע כעונה כמו בכל דיני התורה^ב.

דין נשים בספירת העומר

ב. דעת רוב הפוסקים דספירת העומר הוי מצות עשה שהזמן גרמא, ונשים פטורות^ג.

הטעם דלא תקנו ספירה גם ביום החמישים משום ספיא דיומא

ג. לא תקנו חכמים לספור גם ביום החמישים משום ספיא דיומא, מטעם דימי הספירה תלוי במחרת השבת, ועד יום החמישים בודאי כבר ידוע לן מתי הוקבע הפסח^ד.

עשיית מלאכה קודם ספירת העומר

ד. כשהגיע זמן הלילה, אסור לעשות שום מלאכה או לאכול

מצוה לספור בכל יום ויום

ה. מצוה לספור ספירת העומר כל יום ויום, ונחלקו הראשונים אם הימים מעכבין זה את זה עיין לקמן בסמוך, ומ"מ כיון דאפקיה רחמנא בלשון יחיד שנאמר (ויקרא כג, טז) 'תספרו חמישים יום', משמע בפשיטות דלכו"ע כל יום ויום צריך ספירה ולא אמרינן דכל ימי הספירה כיומא ארכיתא הוא שיהא סגי לספור פעם אחת או כמה פעמים באמצע^ה.

שכח לספור יום אחד

ו. שכח ולא ספר יום אחד, צריך לספור שאר הימים בלא ברכה^ו. וי"א שיכול לספור שאר הימים עם ברכה, והגם דלא קיי"ל להלכה כשיטה זו, מ"מ במקום ספק וכיו"ב, יכול לספור שאר הימים בברכה^ז.

- א. וכדרשין במנחות (סה:) 'וספרתם לכם' (ויקרא כג, טז) שתהא ספירה לכל אחד ואחד, וכן פסק בשו"ע (א"ח סי' ס"ט ס"א).
- ב. דהך דרשא הנ"ל שתהא ספירה לכל אחד ואחד לא אתי אלא לאפקי דלא נימא דאין חיוב מצות הספירה אלא רק על ב"ד וכמו שפסקו ביבול, ולזה קמ"ל קרא דמצות ספירה על כל אחד ואחד מן ישראל ומיא, אבל לא אתא לאפקי שלא יהא אחד מוציא את חברו מדין שומע כעונה, וכ"כ הפר"ח (סי' תפ"ט סק"א) להדיא, ודלא כמ"ש החק יעקב (שם סק"ד) דקרא קמ"ל דאין אחד מוציא את חברו מדין שומע כעונה (עמק התשובה ח"ד סי' ט"ז).
- ג. וכמו שכתב המג"א (סי' תפ"ט סק"א) ועוד פוסקים, אבל דעת הרמב"ן (קידושין לג' ד"ה והוי) דספירת העומר הוי מצות עשה שאין הזמן גרמא ונשים חייבות יע"ש, וביאור דבריו הוא משום דמצות ספירת העומר הוא המשך ממצות הקרבת העומר והוי חיוב ומצוה כללית לכל ישראל, ועוד שתלוי גם בלאו דלחם וקלוי וכרמל לא תאכלו (ויקרא כג, ט"ז) דפשיטא דגם נשים מזהירות בזה, משו"ה גם לענין מצות ספירת העומר לא שייך לפטור מצד מצות עשה שהזמן גרמא, משום דכל מצות הספירה נמשך ממצות הקרבת העומר, וכל מי שישנו בכלל מצות ההקרבה חייב גם במצות הספירה. ובעיקר דעת הרמב"ן כבר האריכו האחרונים למעניתו עי' שו"ת דברי מלכאל (ח"ג א"ח סי' ה) ואבני נזר (א"ח סי' שפ"ד) ועוד, וכל זה הוא דוקא לדעת הרמב"ן, אבל הסכמת רוב הפוסקים כאמור דלא כהרמב"ן אלא דספירת העומר הוי מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות (עמק התשובה ח"ט סי' נה).
- ד. ובתחילת ימי הספירה קודם שנודע להם מתי הוקבע הפסח, צ"ל דהוי סופרים כל יום מספר של שני ימים מכא ספיא דיומא, והוי מברכין דמנ"פ אחד מהם אמת, ולפיכך כהיום ידיעין בקביעא דירחא אעפ"כ מכיון דבימים האחרונים לא היו סופרים שני ימים, ע"כ כדי להשוות הימים סופרים רק יום אחד גם מתחילה (עמק התשובה ח"ז סי' קנ"ג).
- ה. כמ"ש הרמ"א (א"ח סי' תפ"ט ס"ד) והסכמת הפוסקים (מאי תנוכה סי' ד ס"א).
- ו. מוש"כ בשאר מקומות דלא אפקיה רחמנא בלשון יחיד אלא בלשון רבים, כגון בשלושת ימי אפילה דכתיב (שמות י, כב) 'ויהי חושך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים', ופירש רש"י (שם) שלוש של ימים, וכן שבעת ימים בכל מקום, וכן פירש רש"י גבי 'מלא שבוע זאת' (בראשית כט, כ) עיי"ש, ולהכי בספירת ז"ג בדיעבד סגי לה בבדיקת יום ראשון ושביעי (י"ד סי' קצ"ד), דהתם נמי כתיב בלשון זה (ויקרא ט, טז) וספירה לה שבעת ימים, משא"כ בספירת העומר שלא נאמר 'מיים' אלא 'יום' משמע דכל יום ויום בעי ספירה (חוקת טהרה סי' קצ"ד ס"ד מיד סק"ט).
- ז. כמ"ש השו"ע (א"ח סי' תפ"ט ס"ח).
- ח. משום דמעיך שורת הדין נקטו רוב רובן של הפוסקים כדעת הראשונים דחולקים על הבה"ג, באופן שהדין מחייב לספור שאר הימים בברכה, אלא שלהלכה חוששין לדעת הבה"ג, אכן זהו רק באופן שחיסר יום אחד באופן ודאי, אבל במקום ספק אין כבר מקום לחוש ושפיר יוכל לברך, ועוד דאי לא הכי תיקשי האין מברך ביום הראשון, והלא איכא למיחש שמא ישכח יום אחר לגמרי ונמצא ברכתו ברכה לבטלה למפרע, אלא ע"כ דלעיקר ההלכה נקטינן דלא כהבה"ג, אלא דחוששין לדעתו באופן ודאי, אבל במקום ספק לא (עמק התשובה ח"ח סי' נה ד"ה ס"מ, ד"ה ובאמת).

לפרסם
עובדות וענינים
בין בנתב ובין
בע"פ
נא להתקשר
להמערבת

דבר הזכרונות

של כ"ק מרן רבינו הגאב"ד זצוק"ל

חצי שעה, אודות
השאלה הנ"ל.

[תקלח]

ויהי בנוסע

מספר הרה"ח ר' משה פריעדמאן
הי"ו משב"ק:

בשעה שנתעורר השאלה הגדולה אודות 'סטעמיוולעישן' [לזרזם בבהמות אחר השחיטה לפני המליחה], בבית השחיטה של בהמות בפענסלוועניא, שלח האדמו"ר הברך משה מסאטמאר זצ"ל, לקרוא אותי בשעה שאני לא היה רגיל לבוא אצלו, וכשבאתי לפניו ביקש ממני האדמו"ר זצ"ל כי רוצה לנסוע לבארא פארק אל מרן זצ"ל לדון עמו פא"פ בשאלה הנ"ל, ואמר המשב"ק להאדמו"ר זצ"ל דהרי יכול לקרוא למרן זצ"ל שיבוא לכאן, ולא יצטרך לנסוע אליו, אבל האדמו"ר זצ"ל השיב לו שרוצה דייקא לנסוע אליו, וכך עשה שלח קא"ר, ונסע עם האדמו"ר לבארא פארק, לעבר משכנו של מרן זצ"ל, ונשאו ונתנו זה עם זה בעומקה של הלכה במשך

[תקלח]

מכבדין זה את זה

בשנים הקודמים קודם פטירת רביה"ק מסאטמאר זי"ע, היה דרכו של רבינו זצ"ל לומר דרשת שבת הגדול, בשבת בבוקר קודם קריאת התורה, בבית מדרש דקיט"ל דסאטמאר, ששרת אז לדומ"ץ הקהילה, כדי שיוכל אחרי הצהריים לילך לבית המדרש סיגוט, לשמוע דרשת שבת הגדול של האדמו"ר הברך משה מסאטמאר זצ"ל שהיה אז אבד"ק סיגוט, והוא המתין מלהתחיל הדרשה עד שנכנס מרן זצ"ל ושמוח מאד לקראתו, ואחר הדרשה נשא ונתן עמו בפלפולה של תורה בענין של הדרשה, והיה נהנה מאד שרבינו בא לשמוע הדרשה, שיהיה לו ת"ח איש כלבבו שיוכל לפלפל עמו בתורה.

המשך דבר התשובה

ביאורים ובירורים מבנו הגה"צ אבד"ק בית יחזקאל שליט"א

מהציבור מתפללים במקום, מחמת איחור הזמן, דקל להם כן מחמת עצמם, או מחמת הילדים, [ועיין שו"ת עמק התשובה (ח"ט סימן כ"ט), ובשו"ת תשובה מיראה (ח"א סימן מ, ובלומדת יראתך את ק"ג)], דבזה אין הדין, דהיחיד נגרר אחר רוב הציבור, אף אם באותו מקום רוב הציבור, או רוב מתפללי ביהמ"ד דשייך להם, מתפללים אז במקום, כיון דאינו מחמת תקנה לקבל שבת במקום, ובשו"ת שבט הלוי הנ"ל חולק על זה, דמאי נפ"מ, כיון דמ"מ הוי קבלה הגונה, הרי היחידים נגררים לזה עיי"ש, ולפי טעם התורת חיים, דדין זה הוא משום חומרת המקום דקבלו כן, ולא מחמת שאירע כן מחמת סבה צדדית, וכמו שכתב בהדיא בלשונו: אם הוא חומרא תמידית עיי"ש, וא"כ אם מקדימים בסתם מחמת להקל עליהם, אין קבלה זה מחייב שאר הציבור, והוא סמך גדול לסמך בכה"ג.

ג. באילנות הגבוהים ג' טפחים, מבואר סימן של"ו (סעיף א ב), דאסור להשתמש בהן, אבל בעשבים גבוהים ג', מבואר ברמ"א (סעיף א), דאין בזה איסור, ושטת הט"ו (שם סק"ד) לאסור אף בעשבים גבוהים, אבל רוב האחרונים לא נקטו כהט"ו בזה, כמבואר בשו"ע ה"ר (סעיף ד), ובמשנ"ב (סקט"ו), ומ"מ כתב השו"ע ה"ר (שם) דצריך לזיזר שלא לזיזם בידי משום מוקצה, וגם בזה יש חולקים, דמחובר אין בו משום מוקצה, ומ"מ יש לחוש לשיטת האוסרים.

ד. וכמבואר ברמ"א (שם). דאסור ליטול חפץ מאילן הגבוה ג', מחמת איסור השתמשות, וא"כ לגדול, ודאי אסור ליקחו משם.

ה. היינו באלו קטנים שלא הגיעו לחינוך, א"כ כל שהולך מעצמו, אין צריך להפרישם, אבל כל שהגיעו לחינוך, צריך לחנכו לאיסורי שבת. ועיין לעיל גליין (מספר תפ"ו), דבר התשובה (סימן תקנ"ו הערה ד ה) בשיעור הגיע לחינוך. [ואולי כוונת מרן זצ"ל, דאף בשהגיעו לחינוך קצת, אין צריך עדיין לחנכם בזה, כיון שיש בזה כמה צדדים להקל ליטול מן האילן, עיין בשו"ת שבט הלוי (ח"ו סימן ל"ד) מה שהאריך לבאר, באופן שנפל על האילן בשבת עצמו, דנוטה להקל כל שהאילן פחות מעשרה, וא"כ באילנות קטנים שגבוהים יותר מג', כל שנפל שם מעצמו בשבת, ובפרט בעשבים גבוהים דיש להקל בזה, וכיון דהוא דבר שהוא רבותיה דחנינוק קצת, ויכול להצטער טובא מזה, יש לסמוך שלא למנעם מליקחם, ומ"מ כל שנתגדלו יותר, בודאי צריכים להרגילם ולחנכם בכל חומרי דשבת].

דבר ההסידות

ויהי ביום השמיני (ט, א). כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון וכו' (מגילה י'). וכתב במגלה עמוקות כי אלו נשאר משה בכהונתו לא היתה שום קליפה וס"א שולטת מעולם על ישראל, והנה לפי זה נ"ל שבודאי היה המות נתבטל, ובזה יצדק למה קרא גם לבניו, הלא לא צוה להם שום דבר, אך הוא להורות כי כעת יצטרך לבנים כהנים שיחיו ממלאים מקום אבותיהם, משא"כ אילו שימש משה היה הוא בעצמו כהן לעולם.

אגרא דכלה

וישמע משה וייטב בעיניו (י, ט). וקשה הדו"ל וייטב בלבו, ונ"ל דהנה הצדיק השומע דיבורים של בני אדם צריך ליקח לעצמו מהם רמיזא דחכמתא, כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קיט, צט) מכל מלמדי שכלתי, ובעשותו כן אזי הוא מאיר מעיינותיו החכמה, וז"פ וישמע משה, שהצדיק שרומז למשה שומע הדיבורים וכו"ל, ועי"ז הוא בעיניו, וייטב לשון אור ובהירות, בעיניו לשון מעין דהיינו שער"ה הוא מאיר מעיינותיו החכמה.

כל מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו (יא, ג). שתי פרסות ומעלת גרה הם סימני טהרה, והם רמז לישׂראל, שתי פרסות שנוחלין העולם הזה והעולם הבא, מעלת גרה כמו שבהמה לאחר גמור אכילתה חוזר המאכל בפיה ואוכלת כבתחילה, כך ישׂראל לאחר גמור אכילתן הפירות בעולם הזה, ואילו הקרן קצתה לעולם הבא.

הר"ה מגרמזי"א

את הגמל כי מעלה גרה הוא (יא. ד). הו"ל כי פרסה איננו מפרס שזה עיקר טעם אל הטומאה וכן בשפן וארנבת קשה זה, ובחזיר אמר כי מפרס פרסה הוא ה"ל כי אינו מעלה גרה, ולמה התחיל בכולם בסימן טהרה שלהם. וביאור ענין זה שסימן טהרה שבכולם מוסיף טומאה על טומאתו, שהפרסת פרסה בחזיר הוא סימן טומאה לפי שבפרסה זה הוא יכול להטעות הבריות ולהראות כאילו הוא כשר וכן בהפך זה בגמל ושפן וארנבת.

כל אשר לו סנפיר וקשקשת (יא, ט). לפי שביאורו לעיל שסימני ההטרה יש להם שייכות לסמן עצמו, נראה שהסנפיר והקשקשת מסייעים לדג, וזה מרמז שצריך לשוט ולפרוח לעלות אל הר סיני^ה, ומי שחפץ להיות טהור הקב"ה עוזר בירו ומצמיח לו כלי עזר כעין סנפיר וקשקשת שיסייעו לו לשוט ולפרוח אל הר בית ה'. **מראה חזקאל**

תשרי ידיעה הרבה ר' שלמה צבי שפיטץ היו חשוון	אלול פרסני הגליגון לכות אפי' רבבות בני ישראל, כל אחד ואחד בשמו הטוב יבורך	חשוון הרבה ר' משה אברהם דאנער היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	עמוד המערכת	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון
חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' יוחנן כנאנ היו	חשוון הרבה ר' שמואל אברהם פרידמאן היו	חשוון

דברי חכמינו ז"ל, ועי"כ יתא שמור מכל מחמצת הלב בדעות כוזבות, וזהו שמזרוז בעל ההגדה לקחת מוסר ממצות 'אפיקומן', שחכמינו ז"ל תיקנו אכילת מצת אפיקומן כנגד מצות אכילת קרבן פסח, ונתנו דינים של זה בזה שיהא נאכל על השובע, ושלא לאכול אח"כ מצה אחרת כדי שישאר טעם האפיקומן בפיו, ואע"פ שבשר הפסח ומצת האפיקומן לא קרב זה אל זה, בכ"ז כיון שאמרו לנו חז"ל שהאפיקומן כקרבן פסח,

כן הדבר ממש, וידוע שצדיקים זי"ע הרגישו באפיקומן טעם קרבן פסח בכל טעמיו, ואנו באמונתנו מאמינים בדברי חז"ל ה' שכן הדבר ממש שיש באפיקומן כל הטעמים של קרבן פסח.

נמצאנו למדים ב' עצות ויסודות לשימור מן היצה"ר שאור שבועיסה כל השנה כולה, א. 'כהלכות הפסח' היינו להיזהר כל השנה כולה מכל משהו חימוץ הלב כדין חמץ שאסור במשהו, נחזור ונקנה אותו מהגוי ח"ו, וכשזה הדבר אשר צוה ה' תעשו ויראה עליכם כבוד ה', שנזכה להשראת השכינה ולהתגלות כבוד שמים במהרה בימינו אמן.

- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר יהודה לייבוש באכנער ולכבוד חותנו ידידינו הנכבד מוה"ר משה אברהם ראונער לרגל הולדת בנו/נכדו למזל"ט יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן	- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד הרה"ח מוה"ר אברהם יעקב בערקאוויטש ולכבוד בנו ידידינו הנכבד מוה"ר יחזקאל דוד לרגל הולדת נכדתם למזל"ט אצל נכדו /חתנו ידידינו הנכבד מוה"ר עזריאל יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן	- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר עזריאל גוטמאן ולכבוד אביו ידידינו הנכבד מוה"ר משה ולכבוד זקנו מוה"ר יוסף אהרן לעפקאוויטש לרגל הולדת בתו/נכדתם למזל"ט יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן
- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר משה גוטמאן לרגל הולדת נכדו למזל"ט אצל בנו ידידינו הנכבד מוה"ר עזריאל יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן	- לזכרון עולם - נתנבד ע"י ידידינו הנכבד מוה"ר יעקב ברילל לעילוי נשמת אמו מרת זיסל ב"ר אשר חיים הלוי ע"ה נלב"ט ג' אייר תשע"ט לפ"ק זיקנו מוה"ר יעקב מרדכי ב"ר פסח דוב י"ל נלב"ט ע' ז' אייר - ת.נ.צ.ב.ה.	- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר זאב קלונימוס יודא ווייס חושבועי עורכי הגיליון לרגל הולדת בתו למזל"ט יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן
- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר מנחם זאב לעפקאוויטש ולכבוד אביו ידידינו הנכבד מוה"ר יוסף אהרן לרגל אירוסים בנו/נכדו למזל"ט הבה"ח המופלג בתו"ש ישראל י"ז עב"ג בת ידידינו מוה"ר עקיבא אונגאר יה"ר שהזיווג יעלה יפה, ויזיו לריות בת נחת קדושה מנחת ומכלל י"ח, עדי נוכח מקרוב בליאת משיח, אמן.	- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר מרדכי יהודה לעפקאוויטש ולכבוד אביו ידידינו הנכבד מוה"ר יוסף אהרן לרגל אירוסים בתו/נכדתם למזל"ט בת ידידינו מוה"ר יהודה הכהן כרענער יה"ר שהזיווג יעלה יפה, ויזיו לריות בת נחת קדושה מנחת ומכלל י"ח, עדי נוכח מקרוב בליאת משיח, אמן.	- ברכת מזל טוב - לכבוד ידידינו הנכבד מוה"ר שמעון עוזר קאפאך משמש בהי"ח מראה יחזקאל לרגל הולדת בתו למזל"ט יה"ר שיבוע לגלגלה לתורה ולחופה ולמעש"ט מתוך הרחבת הדעת ונחת קדושה, אמן

שליח מיוחד

יתפלל בעדך בכל ערב ראש חודש

אצל ציון המציונות באתרא קדישא מירון
של מרן רבינו הגאב"ד זי"ע

ויגמר ספר תהלים
לכל משתתפי הקבועים
להוצאת המערכת

זכור עולם יה' צדיק

זכור נשמת כבוד קדושת רבינו הגדול, מראי דברי תלמודא, עמוד ההוראה, רבב ישראל ופרשיו,
האורים והתומים, איש אלקים קדוש, בוציא נדוורא, עמודא דנורא, דמיטגמון גליין ליה, נשיא אלקים בתוכינו

מרן רבינו יחזקאל בן הגה"צ רבי יצחק אייזיק זצוקללה"ה

או לנו כי הושרבנו, בחילוק מנאנו ארון האלקים
ביום א' לס' ויק'פ ובחד קטירא איתקטר והחור נשמתו הטהרה ליוצרו,
ביום כ"ג לחודש אדר שנת תשפ"א לפ"ק

בקשה מיוחדת

אנו פונים בזה לכל לומדי והוגי הגליון,
שמי שנמצא אצלו:

דברי תורה, הלכה תשובה, מכתבים,
סיפורים או עובדא מפרקי חיינו
ותולדותינו וקורות ימיו של

כ"ק מרן הגאב"ד זצוק"ל

וכן מי שיש תח"י
איזה רעקארדינג של דרשות, שיחות
וכדו',

שיואיל נא בטובו להודיענו
ויהא חלקו בין מזכי הרבים

אפשר להתחקשר אלינו:
347.939.9125
מערב: 605.313.6638
פעקס: 888.384.2695

1274 49 St. #472 Brooklyn N.Y. 11219
DivreiTorahKarlsburg@gmail.com

הרוצה לנדב גליון לע"נ או לרגל
מי שרוצה לקבל הג